

Epidemiolog: Koronavirus je vysoce infekční, panika ale ničemu nepomůže

euractiv.cz, 26. 2. 2020

EU je ohledně rozšiřování koronaviru v pohotovosti, v Itálii přibývají nakažení. V Česku se sešla Bezpečnostní rada státu, podle epidemiologa však zatím neexistuje důvod zavádět radikální opatření.

V Evropě se zvyšují obavy z koronaviru pocházejícího z čínského města Wu-chan, což je vidět například na prudkém poklesu akciových trhů. Zodpovědní eurokomisaři o potenciálním uzavření hranic či omezení volného pohybu v rámci Schengenského prostoru mluví jen opatrně se slovy, že se jedná čistě o kompetenci členských států.

The Capitals: Přímý scénář omezení volného pohybu kvůli koronaviru EU nemá, říká Lenarčič

The Capitals přináší denní přehled zpráv z evropských metropolí.

V běhu jsou už však některé pohotovostní plány, Evropská komise se zároveň na boj s touto novou nákazou chystá vyčlenit 232 milionů eur (5,8 miliardy korun), které by měly putovat například do rozpočtu Světové zdravotnické organizace (WHO). Ta je zatím ve svých predikcích a doporučeních spíše zdrženlivá, vyzývá k solidaritě a varuje před stigmatizací situace.

Podle vedoucího Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví Lékařské fakulty Ostravské univerzity Rastislava Maďara by WHO měla být ve svých krocích odvážnější. Loni v září dle jeho slov vyšla studie, která uváděla, že svět by mohla postihnout globální pandemie. „Já jsem v tu danou dobu říkal, že to není jen chřipkový virus, který nám hrozí, ale že jsou to i koronaviry. Shodou náhod se právě někdy mezi říjnem a prosincem začal rodit ten nový virus, který nás teď stresuje a trápí, protože nevíme, co se z něho může vyvinout,“ poznamenal odborník na pondělní debatě v Ostravě.

Do 25. února bylo v Číně podle statistik WHO evidováno 77 780 případů, 2666 lidí zemřelo. Virus je nebezpečný především pro starší a chronicky nemocné lidi, a jak uvádí EURACTIV.com, zaznamenaná úmrtnost se pohybuje okolo 3 % a pravděpodobně bude ještě klesat. V porovnání s viry MERS (úmrtnost 37 %) a SARS (10 %) se tedy jedná o podstatně nižší čísla.

Maďar upozornil na to, že nový virus se například oproti Ebole ukazuje jako vysoce infekční i bezkontaktně, což je vidět i na případu lodi Diamond Princess, kde jeden nebo několik málo lidí s koronavirem nakonec znamenalo nakažení přibližně 600 spolucestujících. Virus má zatím neznámou inkubační dobu a nejsou známy všechny způsoby, jakými se přenáší, proto je práce s pacienty složitá. O mnoho nakažených s mírnými příznaky se statistiky ani nedozví.

Případ Itálie

V Itálii, kde se nový typ koronaviru šíří nejvíce ze všech evropských zemí, jsou podle aktuální bilance více než tři stovky nakažených a 11 lidí na nemoc způsobenou virem nazvaným COVID-19 zemřelo.

Vláda kvůli naze uzavřela přístup do měst na severu, kde se epidemie rozšiřuje nejrychlejším tempem. Omezený režim se týká přibližně 50 000 osob. Ačkoliv si radikální kroky Itálie vysloužily kritiku, podle Maďara je lepší uzavřít několik malých měst než následně Řím nebo Milán. Itálie i další světové země včetně Izraele si prý podobná opatření mohly dovolit díky bezprecedentnímu kroku Číny, která izolovala 60 milionů lidí, což se předtím nikdy v historii nestalo. V demokratických zemích by takový proces pravděpodobně trval velice dlouho, v autoritativní Číně však přišlo rozhodnutí z nejvyšších kruhů. Číňané tak prý dali světu více času.

Jak informovala ČTK, Británie včera vyzvala své občany, aby po návratu ze severní Itálie dobrovolně zůstali v izolaci. Podobnou výzvu adresoval svým zaměstnancům také Evropský parlament. Z domova by měli pracovat dotčení lidé nejméně čtrnáct dní a dvakrát denně by si měli měřit teplotu. Server Aktuálně.cz pak poukázal na informaci, že pražské letiště Václava Havla od úterý vyhradilo speciální brány pro přílety z Itálie.

The Capitals přináší denní přehled zpráv z evropských metropolí.

Je Česko připravené?

České republice se zatím koronavirus vyhýbá, všichni testovaní byli negativní. V úterý se objevily informace, že několik Čechů se nachází v hotelu na ostrově Tenerife, kde se nákaza potvrdila. Premiér Andrej Babiš na úterní večer svolal Bezpečnostní radu státu, která v souvislosti s šířením viru vydala doporučení.

Na jednání Bezpečnostní rady státu jsme řešili aktuální situaci kolem koronaviru. Ověřili jsme, že všechny krizové plány jsou funkční. Národní referenční laboratoř má dostatečné kapacity, může testovat až 100 vzorků denně. Nemocnice jsou připravené, disponujeme 1000 lůžek.

— Adam Vojtěch (@adamvojtechano) February 25, 2020

Stránky ministerstva zdravotnictví zmiňují, že ve čtvrtek 27. února na pokyn ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha zasedne Ústřední epidemiologická komise. ČR zároveň posiluje hmotné rezervy zdravotnického materiálu. Česko v současné situaci podle Maďara nemůže dělat více, aby to stále dávalo smysl a nejednalo se o zbytečné „plašení“.

Češi s příchodem informací o šíření koronaviru vzali útokem lékárny a další obchody a předzásobili se rouškami. Rastislav Maďar upozornil na to, že ty však příliš ochrany neposkytují, fungují spíše jako bariéra okolí před člověkem, ne naopak, a jsou spíše pomůckou pro lepší psychický pocit.

Ve větší obezřetnosti Čechů však vidí i přínos. „Lidé si začínají všimnout, že si špatně myjí ruce, že nestačí jen pustit si vodu. Myslím, že tato opatření přispěla k tomu, že u nás sice byla chřipková epidemie, ale byla mírnější, než se očekávalo. Nikdo si netroufl prskat v tramvaji, lidé si pečlivě desinfikují ruce,“ poznamenal epidemiolog s tím, že mytí rukou je považováno za banalitu, ale je ve skutečnosti velmi významné.

Původ, průběh a řešení epidemie

„Je to vážné už teď, ale není to katastrofické, není důvod k nějaké panice, ta nevede k ničemu dobrému. Spíš je to o tom, co může být třeba za dva měsíce. (...) Existují různé predikce, žádný seriózní vědec to teď ale nemůže předvídat,“ uvedl Maďar a dodal, že problém představují mírně nakažení, o kterých zatím statistiky neví. Odborníci také zatím nedokáží říct v jaké teplotě, vlhkosti a jakou dobu dokáže virus přežít ve vnějším prostředí.

Nový koronavirus COVID-19, nazývaný též SARS 2, má původ na čínském tržišti. Mezičlánkem jsou patrně netopýři, pro které virus není nebezpečný, a jsou tak „ideálním“ přenašečem. „Není pro nás teď důležité, co se děje v té izolované provincii, kde to dříve nebo později ustane, počet lidí se vyčerpá a přestanou přibývat případy. Teď je důležité, kolik lidí jim uteklo, jak se to vlastně po světě šíří,“ vysvětlil Maďar. „Časovanou bombou“ je podle něj například Írán, kde neexistuje dobrá zdravotnická infrastruktura, a také Afrika, kde sice nejsou zaznamenány případy, což však může být nedostatkem dostupných dat.

Daleko větší nebezpečí než samotný virus může podle Maďara představovat to, jak snaha vypořádat se s ním ochromí zdravotnickou infrastrukturu, a nebude tak kapacita řešit další,

mnohem častější případy. „Ebola zabila nějakých 11 000 lidí přímo, ale desetinásobně více lidí nepřímo, protože paralyzovala místní zdravotnický systém,“ poznamenal.

Na pondělní debatě Ostravské univerzity zaznělo, že první vakcína by kvůli časové náročnosti testování a velkým finančním nákladům mohla být hotová za dva roky, různá jiná řešení se však aplikují už teď. Jak informovala Česká televize, například v USA se začíná testovat lék remdesvir, na kterém se podílel i český vědec.

V USA začaly testy léku na koronavirus, který vyvíjel český vědec Cihlář. <https://t.co/YLBfvQk6rs>

Autor: Ondrej Plevak

Zdroj: <https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/vyvoj-epidemie-koronaviru-je-nepredvidatelny-panika-vsak-nicemu-nepomuze/>